

Kurs-PM för AK205V Riskfilosofi för yrkesverksamma 2,5 hp

Kursen vänder sig till yrkesverksamma med ett intresse för risk- och osäkerhetshantering.

Innehåll och lärandemål

Kursinnehåll *

- Olika riskbegrepp, risk och osäkerhet.
- Filosofiska aspekter på probabilistisk riskanalys.
- Värderna i vetenskap och beslutsfattande.
- Försiktighetsprincipen.
- Risker och hållbarhet.
- Risker och etik.

Lärandemål *

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- redovisa och förklara olika definitioner av risk och osäkerhet,
- redogöra för riskanalysens grunder,
- använda arbetsredskap, hämtade från filosofins olika områden, för att analysera risker och osäkerheter,
- diskutera etik- och hållbarhetsaspekter i analyser och beslutsfattande om risker och osäkerheter.

Kursens pedagogiska upplägg

Kursen genomförs på distans och kräver inte fysisk närvaro på KTH, men innehåller online-möten med lärare och andra studenter vid bestämda tidpunkter.

Kursen består av lektioner med stort inslag av diskussioner mellan deltagarna. Inför varje lektion förväntas studenterna läsa den anvisade litteraturen samt lämna in förberedelseuppgifter. Deltagande på lektioner är inte obligatoriskt, men uppmuntras genom incitament som ger poäng till hemtentamen.

Det pedagogiska upplägget bygger på en metod som kallas ”flipped classroom” eller ”flipped learning”, som består av en omvändning av traditionella lärarledda föreläsningar i klassrummet, så att tiden i klassrummet fokuserar mer på att tillämpa och fördjupa kunskaper studenterna inhämtat innan lektionen.

Förberedelseuppgifterna och diskussionerna på lektionerna är en så kallad ”formativ bedömning” som syftar till att studenten skall få en återkoppling på sin lärandeprocess och sina kunskaper i förhållande till kunskapskraven.

Kopplingar till examensmål

Då kursen är en fristående kurs är den inte kopplad till några speciella examensmål.

Undervisningsspråk

Svenska - kunskaper i svenska krävs, undervisningsspråk och kursinformation är huvudsakligen svenska, kurslitteratur på svenska eller engelska, examination på svenska; engelsk terminologi kan dock tas upp och övas i kursen,

Schema

OBS detta är ett preliminärt schema. Schemat på Canvas gäller och har prioritet över detta schema och även schemat på KTH:s centrala schema. Eventuella ändringar i schemat publiceras på KTH Social innan kursstart och på Canvas efter kursstart.

Alla lektioner är online via Zoom. Länken till Zoom-rummet finns på kursens sidor på Canvas.

Vecka	När?	Var?	Vad?
1	Mon 8 nov 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 1 Introduktion. Uppgift: Gå in på Canvas och skriv en presentation av dig själv i tråden på diskussionsforumet. (Innan lektionen)
		Canvas	Självstudier Uppgift: Lämna in förberedelseuppgifter inför Lektion 2
2	Mon 15 nov 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 2 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Introduktion av nästa lektion
			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Lektion 3
3	Mon 22 nov 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 3 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Introduktion av nästa lektion.
			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Lektion 4.
4	Mon 29 nov 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 4 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Introduktion av nästa lektion.
			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Lektion 5.
5	Mon 6 dec 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 5 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Introduktion av nästa lektion.
			Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Lektion 6.
		Canvas	Självstudier Uppgift: Gör och lämna in förberedelseuppgifter inför Sem 4.

6	Mon 13 dec 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 6 Redovisning av förberedelseuppgifter och gruppdiskussioner. Information om hemtentamen
7	Mon 20 dec 10:00	Canvas	Hemtentamen/skriftliga inlämningsuppgifter publiceras på Canvas.
	Mon 20 dec 15:00-17:00	Online/ Zoom	Lektion 7: Öppet hus Har du frågor om hemtentamen? Har du övriga frågor om kursen eller något annat? Feedback – hur kan jag göra kursen bättre? Jul-mys i Zoom-metaverset. Jag bjuder på virtuella pepparkakor och cyber-glögg.
			Självstudier Skriv klart hemtentamen.
	Fri 7 jan 17:59	Canvas	Lämna in hemtentamen senast denna tid

Nyckelbegrepp

Svenska och engelska termer för viktiga begrepp i kursen.

Risk	Risk
Osäkerhet	Uncertainty
Väntevärde	Expected value
Probabilistisk	Probabilistic
Riskanalys	Risk analysis
Riskaversion	Risk aversion
Djup osäkerhet	Deep uncertainty
Epistemologi	Epistemology
Evidens	Evidence
Paternalism	Paternalism
Värderingar	Values
Försiktighetsprincipen	Precautionary principle
Avvägningar	Weighing
Interpersonell	Interpersonal
Intrapersonell	Intrapersonal
Nytta	Utility
Kostnads-nyttoanalys	Cost-benefit analysis
Kostnads-riskanalys	Risk-benefit analysis
Externalitet	Externality
Diskontering	Discounting
Informerat samtycke	Informed consent
Etik	Ethics
Normativa teorier	Normative theories
Etiskt dilemma	Ethical dilemma
Utilitarism	Utilitarianism
Pliktetik (kallas också ”deontologi”)	Duty-ethics (also called ”deontology”)

Rättighetsetik	Rights-based ethics
Kontraktualism	Contractualism
Dygdeetik	Virtue ethics

Kurslitteratur och förberedelser

Särskild behörighet *

120 hp högskolestudier

Rekommenderade förkunskaper

Kursen vänder sig till yrkesverksamma, varför några års yrkeserfarenhet som ingenjör eller liknande yrke rekommenderas

Utrustning

-

Kurslitteratur

Artiklar som kommer finnas tillgängliga via Canvas.

Läsanvisningar

Litteratur att läsa inför lektioner

	Litteratur att läsa innan lektionen
Lektion 1 <ul style="list-style-type: none"> Kursupplägg och översikt Introduktion av nästa lektion 	Ingen
Lektion 2 <ul style="list-style-type: none"> Vad är en ”risk”? Risk och osäkerhet Problemen med Probabilistisk Riskanalys 	Obligatorisk litteratur till förberedelsefrågorna <ul style="list-style-type: none"> Hansson, Sven Ove ”Riskanalysens problem”, ur Valets vedermödor, Stockholm: Thales, 1991. Hansson, Sven Ove. "Seven myths of risk." <i>Risk Management</i> 7.2 (2005): 7-17. <hr/> Extra litteratur <ul style="list-style-type: none"> Hansson, Sven Ove, "Risk", <i>The Stanford Encyclopedia of Philosophy</i> (Fall 2018 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = https://plato.stanford.edu/archives/fall2018/entries/risk/. Peterson, Martin. "What is a de minimis Risk?." <i>Risk Management</i> 4.2 (2002): 47-55.

<p>Lektion 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vetenskap och kunskap om risker • Värden i vetenskap och riskhantering • Försiktighetsprincipen 	<p>Obligatorisk litteratur till förberedelsefrågorna</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove, and Terje Aven. "Is risk analysis scientific?." <i>Risk analysis</i> 34.7 (2014): 1173-1183. • Hansson, Sven Ove. "Regulating BFRs—from science to policy." <i>Chemosphere</i> 73.2 (2008): 144-147. <p>Extra litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Wandall, Birgitte. "Values in science and risk assessment." <i>Toxicology letters</i> 152.3 (2004): 265-272. • Sandin, Per, et al. "Five charges against the precautionary principle." <i>Journal of Risk Research</i> 5.4 (2002): 287-299.
<p>Lektion 4</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beslutsfattande under stor osäkerhet • Svarta svanar och svarta elefanter • Alternativ till probabilistisk riskanalys 	<p>Obligatorisk litteratur till förberedelsefrågorna</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove. "From the casino to the jungle." <i>Synthese</i> 168.3 (2009): 423-432. • Möller, Niklas, and Per Wikman-Svahn. "Black elephants and black swans of nuclear safety." <i>Ethics, Policy & Environment</i> 14.3 (2011): 273-278. <p>Extra litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • W Zeckhauser, Richard (2006) "Investing in the Unknown and Unknowable," <i>Capitalism and Society</i>: Vol. 1: Iss. 2, Article 5.
<p>Lektion 5</p> <ul style="list-style-type: none"> • Avvägningar och risker • Kostnads-risk analyser • Ekonomiska modeller för klimatåtgärder 	<ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove. "Philosophical problems in cost-benefit analysis." <i>Economics & Philosophy</i> 23.2 (2007): 163-183. • Pindyck, Robert S. "The use and misuse of models for climate policy." <i>Review of Environmental Economics and Policy</i> 11.1 (2017): 100-114.
<p>Lektion 6</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etiska aspekter på riskhantering 	<ul style="list-style-type: none"> • Van de Poel, Ibo, and Lambèr Royackers. "8. Ethical Aspects of Technical Risks" in <i>Ethics, technology, and engineering: An introduction</i>. John Wiley & Sons, 2011. • Roeser, Sabine. "The role of emotions in judging the moral acceptability of risks." <i>Safety science</i> 44.8 (2006): 689-700. <p>Extra litteratur</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> • Hansson, Sven Ove. "Ethical criteria of risk acceptance." <i>Erkenntnis</i> 59.3 (2003): 291-309.

--	--

Funktionsnedsättning

Om du har en funktionsnedsättning kan du få stöd via Funka:

<https://www.kth.se/student/studentliv/funktionsnedsattning>

Informera dessutom kursledaren om du har särskilda behov. Visa då upp intyg från Funka.

Examination och slutförande

Betygsskala *

P, F

Examination *

INL1 - Skriftliga inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: P, F

Övriga krav för slutbetyg *

Aktivt seminariedeltagande.

Examinator

John Cantwell

Etiskt förhållningssätt *

- Vid grupparbete har alla i gruppen ansvar för gruppens arbete.
- Vid examination ska varje student ärligt redovisa hjälp som erhållits och källor som använts.
- Vid muntlig examination ska varje student kunna redogöra för hela uppgiften och hela lösningen.

Målrelaterade betygskriterier/bedömningskriterier

Tabell 1 Översikt över i vilken del i hemtentamen som respektive kursmål examineras.

Kursmål	
redovisa och förklara olika definitioner av risk och osäkerhet,	Hemtentamen Del A
redogöra för riskanalysens grunder,	Hemtentamen Del A
använda arbetsredskap, hämtade från filosofins olika områden, för att analysera risker och osäkerheter,	Hemtentamen Del B

diskutera etik- och hållbarhetsaspekter i analyser och beslutsfattande om risker och osäkerheter.	Hemtentamen Del B
---	-------------------

Examinationsdetaljer

INL1 - Skriftliga inlämningsuppgifter, 2,5 hp, betygsskala: P, F

Möjlighet till komplettering

Om hemtentamen behöver kompletteras för godkänt betyg så ges en chans till komplettering (under vårterminen). Om studenten fortfarande inte bedöms som godkänd vid denna chans så ges möjlighet att dela vid examinationen vid nästa ordinarie kursomgång.

Slutförande av kursen

Omexamination kan göras vid nästa ordinarie kursomgång.

Möjlighet till ersättningsuppgifter

Kursen har inga obligatoriska moment utan examineras genom inlämningsuppgifter/hemtentamen.

Möjlighet till plussning

Vid nästa ordinarie kursomgång kan en ny hemtentamen lämnas in.

Om kursen ändras eller avvecklas

Om provmomenten ändras kommer övergångsbestämmelser i kursplanen att definiera hur den som har kvar gamla provmoment ska examineras.

När kursen inte längre ges har studenten möjlighet att examineras under ytterligare två läsår.

Ytterligare information

Lärplattform

Canvas

Kursen ges av

Avdelningen för filosofi.

För frågor om anmälan, registrering eller omregistrering vänligen kontakta

studentexp-fil@abe.kth.se

Lärare

Kursansvarig lärare: Per Wikman Svahn

perwi@kth.se

Kommunikation med lärare

Kommunikationen sker i huvudsak via Canvas eller via mejl.

Kursvärdering och kursanalys

Efter kursen kommer en enkät att distribueras.

Ändringar inför denna kursomgång

Ny extra litteratur inför lektionerna.